

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

MATÈRIA:	Ciències Socials	CURS	2n ESO
PROFESSOR/A	Guerau Ribes Capilla		
Data entrega:	31/05/20	Mail d'entrega:	gribes4@xtec.cat

Dossier 4 de geografia: la població (4)

TASQUES D'AMPLIACIÓ (OPCIONAL/VOLUNTARI)

Benvolguts/des,

Quan tingueu recuperacions i dossiers al dia, aneu acabant la vostra novel·la històrica. Aquí teniu un enllaç on estan penjades les que ja estan acabades: <https://padlet.com/gribes4/1nj18is176wlo98>.

Feu-hi un cop d'ull i llegiu-les, que són molt interessants. Conforme les aneu acabant, les aniré penjant.

Si ja ho heu acabat tot i voleu fer més tasques d'ampliació, podeu veure alguna pel·lícula de l'edat mitjana. Haureu de buscar-les vosaltres per internet, en plataformes de cine digitals i similars. Haureu de fer una fitxa tècnica de la pel·lícula (director, any, actors i actrius, etc.), un resum del film d'entre mitja i una pàgina, mitja pàgina més on feu una llista de tot allò que heu vist a la pel·lícula i que haguem treballat o comentat al llarg del curs i, finalment, una opinió personal raonada de si us ha agradat o no i el per què.

Pel·lícules recomanades: En el nom de la rosa, El llibre de Kells (animació), Robin Hood príncep dels lladres, Braveheart (+18), Els vikings (1958), El senyor de la guerra (1963), La armada Brancaleone (1966), El falcó i la fletxa (1950), Ivanhoe (1952)... Segurament les trobareu més fàcilment si les busqueu en castellà.

Salutacions i records a tothom!

Al finalitzar la tasca contesta aquestes preguntes (inclou-les al full d'exercicis)

Quan temps has dedicat a fer l'exercici?

Com t'ha semblat l'exercici: llarg curt altres: _____

Has tingut alguna dificultat per fer-lo o entregar-lo? Quina?

Observacions:

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Uns altres indicadors demogràfics importants són els que es refereixen a la **situació laboral** de la població, és a dir, de la feina. Són dades molt importants perquè informen de les activitats econòmiques d'una població, si hi ha feina, si hi ha atur, quin tipus de feines hi ha... Perquè una societat funcioni, necessita que el màxim de persones puguin treballar i l'atur sigui el mínim. Quan hi ha molt atur, hi ha menys activitats econòmiques, els governs han d'invertir en més assistència per ajudar les persones sense ingressos i la població té menys diners per poder comprar, de manera que les vendes també baixen. Per tant, unes xifres altes d'atur afecten negativament al conjunt de la societat, com a mínim a la majoria de la societat.

Primer es distingeix entre **població activa**, és a dir, la gent que té edat de treballar i té feina o n'està buscant de manera activa, i la **població inactiva**, és a dir, les persones que no tenen feina i que no busquen feina, incloent estudiants, jubilats, persones amb alguna incapacitat, etc.

Dins de la **població activa** es distingeix entre:

- La **població ocupada**: amb una feina remunerada, de la que rep un sou, i que consta en els registres oficials.

- La **desocupada** o en **atur**: població en edat de treballar, que busca feina, i que consta en els registres oficials.

L'indicador utilitzat per saber la població ocupada és la **taxa d'atur**. Relaciona les persones aturades amb el total de la població activa i se sol expressar en %.

$$\text{Taxa d'atur} = \frac{\text{Població en atur}}{\text{Població activa}} \times 100$$

(taxa d'atur = pobl. en atur : pobl. act. X 100)

Val a dir que les dades sovint no reflecteixen la realitat laboral, ja que algunes feines no consten en registres i sempre hi ha persones en atur que no consten com a tals perquè no figuren en els registres oficials conforme estan buscant feina a través de l'administració. Aquests indicadors tampoc tenen en compte la qualitat o precarietat del treball o si els contractes són fixes o temporals. Amb tot, igualment són uns indicadors molt importants per saber la salut de l'economia i la societat.

- **Act. 12. Observa les següents dades i respon les preguntes que es formulen a continuació.**

Mitjanes anuals d'ocupació/atur a Catalunya i Espanya (2019)	
Població activa a Catalunya	3.867.100 persones
Població ocupada a Catalunya	3.440.700 persones
Població desocupada o aturada a Catalunya	426.400 persones

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Població activa a Espanya	23.027.100 persones
Població ocupada o aturada a Espanya	19.779.300 persones
Població desocupada a Espanya	3.247.800 persones

Font: <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=293>

- a) Calcula la taxa d'atur de Catalunya de l'any 2019 segons les dades oficials.
- b) Calcula la taxa d'atur d'Espanya de l'any 2019 segons les dades oficials.
- c) Comparant les taxes d'atur de Catalunya i Espanya, on diries que hi ha més atur?

La diversitat d'activitats econòmiques (feines) que fa la població se sol agrupar en els tres grans **sectors econòmics** o **sectors de producció**:

- El **sector primari**: totes les activitats relacionades a obtenir recursos directament de la natura, com l'agricultura, la ramaderia o la pesca.

- El **sector secundari**: totes les activitats dedicades a transformar les matèries primeres o recursos naturals a través de la manufactura i la indústria. Serien la mineria (tot i extreure recursos de la natura necessita d'una infraestructura molt industrialitzada i del processament del material extret), la producció d'energia, l'artesania, la construcció...

- El **sector terciari**: són les activitats que proporcionen serveis a la població. Són el comerç, el transport, la sanitat, l'educació, el turisme, la cultura, les comunicacions...

Una societat o població ha de tenir diversos sectors econòmics que funcionin. Si una societat o població està molt centrada en un únic sector o ofici, quan aquest sector tingui problemes (a causa de crisis econòmiques, competència d'altres països, desastres sobrevinguts com pot ser una pandèmia, etc.), el conjunt de la població es veurà molt afectat. En canvi, si té una economia diversificada, amb diferents sectors que funcionin, quan un sector tingui problemes, la resta de sectors poden suavitzar el cop, el govern podrà ajudar a aquell sector i pot ser més fàcil reconvertir o recol·locar la població en un altre sector. Per exemple, un país com Espanya està molt centrat en el turisme, ha apostat poc per mantenir i actualitzar el seu sector industrial i de cop ha arribat una crisi com la del COVID19. Què ha passat o què pot passar? Doncs que molta gent que treballa en el turisme de manera directa o indirecta es veurà afectada per l'atur i, de retruc, el conjunt de la població en patirà les conseqüències.

Tots els estats tenen en compte i controlen els diferents sectors econòmics de la seva societat, d'una manera o una altra, prenent unes decisions o altres depenent de la ideologia i dels projectes del govern.

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

- Act. 13. Digues a quin sector productiu (primari, secundari o terciari) pertany cada un dels oficis de les imatges:

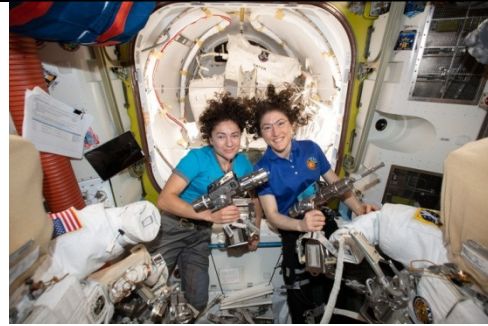
Pertany al sector _____

Pertanyen al sector _____

Pertanyen al sector _____

Pertanyen al sector _____

Pertany al sector _____

Pertany al sector _____

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

Pertany al sector _____

Pertany al sector _____

Pertany al sector _____

Pertany al sector _____

- **Act. 14. Observa les següents dades i respon les preguntes que es formulen a continuació.**

Població ocupada. Per sectors d'activitat. Catalunya 2019	
Total	3.440,7
Agricultura	51,7
Indústria	621,3
Construcció	194,7
Serveis	2.573

Font: <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10387>

→ Com calcular el % d'un sector? Fent una regla de tres. Suposem que el total de població ocupada fos de 5.000 persones, i determinat sector de 200 persones. Si es demana el % d'aquest sector haurem de realitzar la següent operació: si 200 és sobre 5.000, quant és, seguint la proporció, sobre 100? Diguem X a la incògnita.

Per tant, tenim que:

$$\frac{200}{5.000} = \frac{X}{100}$$

$X = 100 \cdot 200 : 5.000 = 4$ Per tant, el % de les persones ocupades en aquell sector seria el 4%

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

- a) Calcula el % de la població ocupada en l'agricultura respecte del total.

- b) Calcula el % de la població ocupada en la indústria respecte del total.

- c) Calcula el % de la població ocupada en la construcció respecte del total.

- d) Calcula el % de la població ocupada en el sector serveis respecte del total.

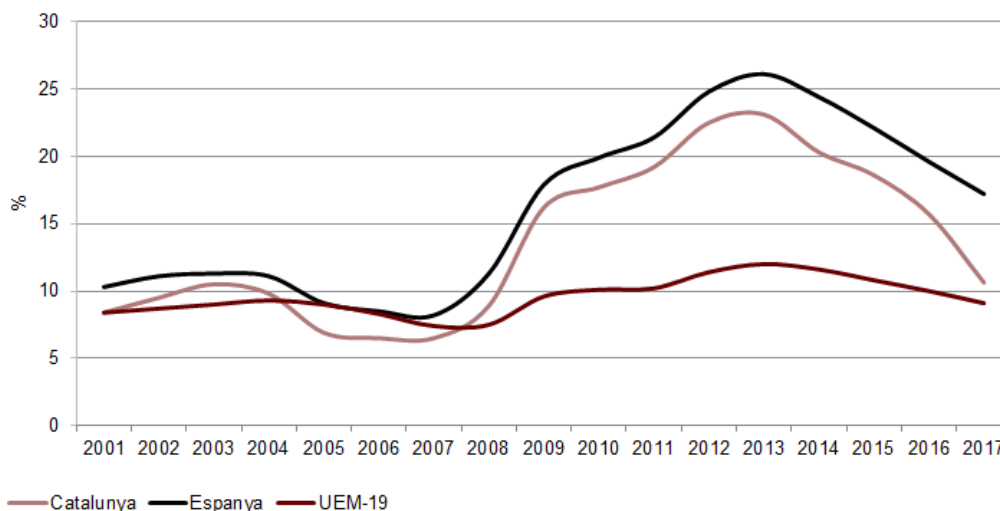
- e) Posa per ordre de més important a menys cada un dels sectors econòmics. Per tant, quin és el sector que predomina a Catalunya?

Com hem comentat, una dada destacada és la **d'atur**. EL 2008 va esclatar una crisi financera que va afectar l'economia de tot el món. Va créixer molt l'atur i va afectar especialment països amb sectors econòmics crescuts de manera artificial, com el de la construcció a Espanya i Catalunya. El 2013, per exemple, la taxa d'atur a Catalunya era del 24% i en la franja dels joves menors de 25 anys s'elevava fins el 50%.

- **Act. 15. Observa els següents gràfics i respon les preguntes que es formulen a continuació. Fixa't que el primer són les dades de l'atur i el segon de l'ocupació, i que el primer va del 2001 al 2017 i el segon del 1980 al 2017.**

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

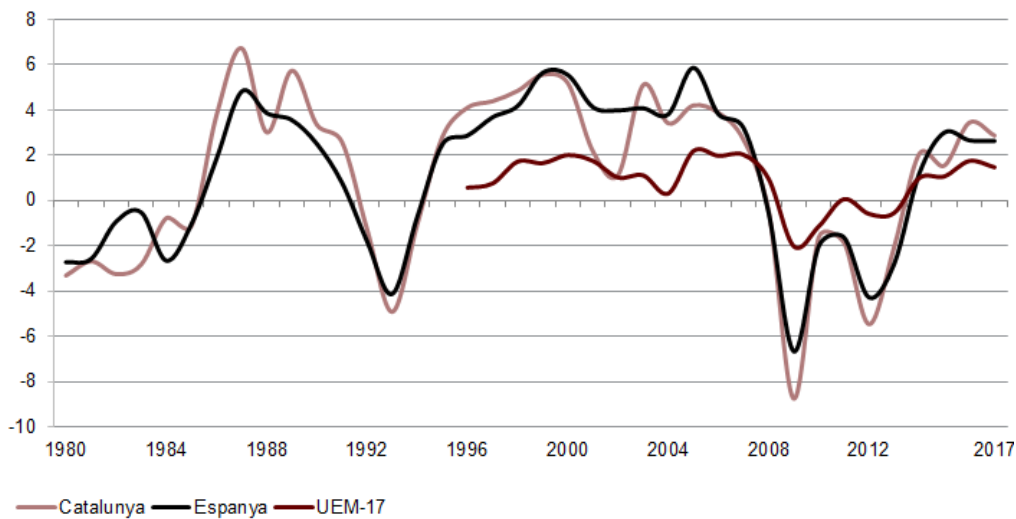
Taxa d'atur (2001-2017). (%)

— Catalunya — Espanya — UEM-19

Font: Idescat i Eurostat.

Evolució de l'ocupació (1980-2017)
(% de variació anual)

— Catalunya — Espanya — UEM-17

Font: Idescat i Eurostat.

Font: <http://economia.gencat.cat/ca/ambits-actuacio/economia-catalana/trets/mercat-treball/evolucio/>

- a) Què s'observa el 2008 respecte l'atur? Es nota més a Catalunya, Espanya o la UEM (Unió Econòmica Monetària d'Europa)?

TASQUES ACADÈMIQUES DURANT EL PERIODE DE CONFINAMENT

b) Com dèiem, el 2013 la taxa d'atur a Catalunya era del 24%. Compara-la amb la taxa d'atur del 2019 (l'has calculada a l'activitat 12 del dossier 2). Des del 2013 fins l'actualitat, l'atur ha augmentat o disminuït? On s'observa una disminució més marcada, a Catalunya, Espanya o la UEM?

c) Observant el segon gràfic, el de l'ocupació des de 1980 fins 2017, creus que hi ha hagut altres crisis des de 1980? En quins anys?

c) Creus que l'actual crisi del COVID-19 afecta o pot afectar les dades de l'atur? En quin sentit? Raona la resposta.